

Februarie, 2022

Analiza impozitării specifice producției de gaze naturale offshore din România în anul 2021

Federația Patronală Petrol și Gaze (FPPG)

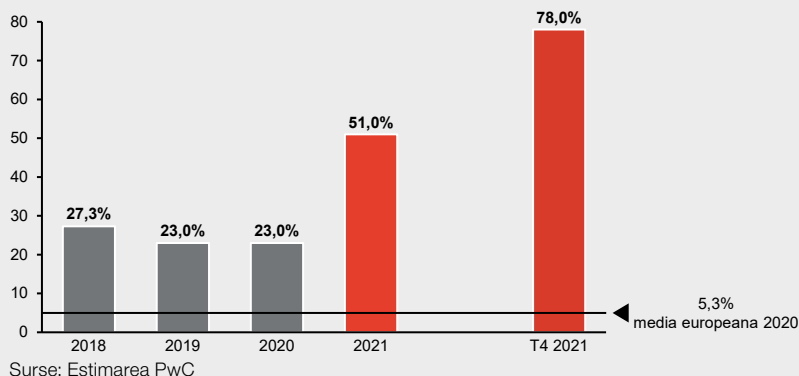
Sumar executiv

- În contextul creșterii prețului gazelor naturale, rata de impozitare efectivă specifică producției offshore din România a ajuns la 51% din venituri în anul 2021, reprezentând mai mult decât dublarea acesteia și de 10 ori mai mult decât media europeană din anul 2020.
- Practic, în anul 2021 statul a colectat jumătate din veniturile realizate din producția de gaze naturale offshore, doar prin intermediul redevențelor și impozitului pe veniturile suplimentare. Mai mult, în trimestrul 4 al anului 2021 rata efectivă de impozitare a gazelor naturale offshore a ajuns la 78% din venituri.
- Unul dintre factorii determinanți ai creșterii alarmante a poverii fiscale asupra producției de gaze naturale offshore din România este necorelarea prețului de referință al gazelor naturale (legat de indicele Central European Gas Hub – CEGH Day Ahead) cu cel al prețului realizat pe piața din România, prin prisma formulei de calcul a impozitelor specifice.
- Proiectele de investiții offshore, cu precădere cele la mari adâncimi, implică o serie de riscuri majore determinate de volatilitatea crescută a prețului gazelor naturale de care depinde recuperarea investiției, costurile inițiale mari, timpul îndelungat de recuperare a investițiilor și responsabilitatea asociată standardelor suplimentare de siguranță și de mediu. Astfel, regimul fiscal necompetitiv și cadrul legislativ instabil din România au condus la amânarea constantă a deciziei de investiții în resursele din Marea Neagră.
- În lipsa modificării Legii Offshore nr. 256/2018, în vederea asigurării stabilității și competitivității regimului fiscal, decizia de investiție în resursele din Marea Neagră va continua să fie amânată, cu impact major asupra sectorului energetic din România și implicit asupra economiei. Mai mult, în baza proiectelor din Marea Neagră, România poate ajunge primul producător de gaze naturale din Uniunea Europeană, odată cu închiderea zăcămintului Groningen din Olanda și a oportunităților generate de tranziția energetică.
- Sectorul producției de gaze naturale are una dintre cele mai mari contribuții la bugetul stat. De exemplu, în perioada 2013 – 2021, doar impozitele suplimentare asupra producției de gaze naturale au reprezentat peste 8* miliarde RON, impozite stabilite cu scopul protejării consumatorilor vulnerabili.

*Conform informațiilor furnizate de FPPG și a rapoartelor publice anuale publicate de Romgaz și OMV Petrom

În contextul creșterii prețului gazelor naturale, rata efectivă de impozitare specifică a producției offshore din România a ajuns la 51% în anul 2021, reprezentând mai mult decât dublarea acesteia și de 10 ori mai mult decât media europeană din anul 2020

Rata efectivă de impozitare a producției de gaze naturale offshore (2018 – 2021, %)

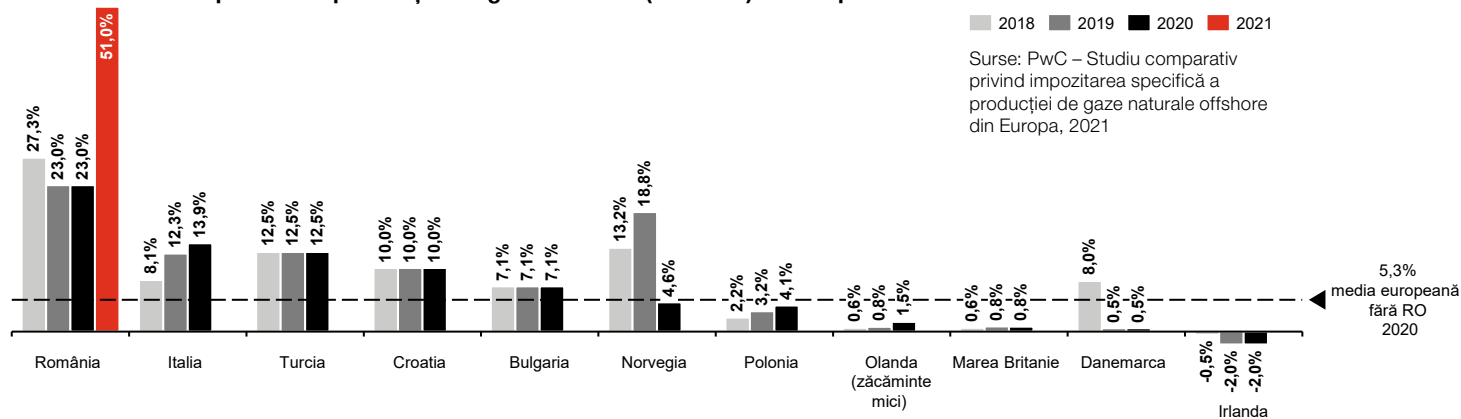

- Practic, în anul 2021 statul a colectat jumătate din veniturile realizate din producția de gaze naturale offshore, doar prin intermediul redevențelor și impozitului pe veniturile suplimentare offshore.
- Mai mult, în trimestrul 4 al anului 2021 acesta a impozitat cu aproape 100% veniturile considerate suplimentare pentru producția de gaze naturale offshore.

Mențiuni

- Evoluția prețului de referință al gazelor naturale pentru taxarea producției offshore (legat de Central European Gas Hub – CEGH Day Ahead), necorelată cu evoluția prețului realizat pe piața din România a determinat creșterea semnificativă a poverii fiscale aplicate producției de gaze naturale offshore din România.
- Astfel, în anul 2021, rata efectivă de impozitare din România a atins pragul de 51% din venituri, ceea ce reprezintă o creștere de 2,3 ori comparativ cu rata efectivă din anul 2020, respectiv 23%. Dacă ne uităm în structura trimestrială a cotei efective de impozitare, observăm faptul că aceasta a ajuns la 78% din venituri în T4 2021, ca urmare a tendinței de creștere a prețului gazelor naturale.
- Raportată la rata medie efectivă de impozitare a producției de gaze naturale offshore din Europa din anul 2020 (5,3%), aceasta ajunge să fie de 10 ori mai mare.
- În ceea ce privește cota de impozitare efectivă pentru producția de gaze naturale onshore și offshore, aceasta a fost de 44% din venituri în anul 2021.
- În lipsa modificării Legii Offshore, în vederea asigurării stabilității și competitivității regimului fiscal, decizia de investiție în resursele din Marea Neagră va continua să fie amânată, cu impact major asupra sectorului energetic din România și implicit asupra economiei. Mai mult, în baza proiectelor din Marea Neagră, România poate ajunge primul producător de gaze naturale din Uniunea Europeană, odată cu închiderea zăcămintului Groningen din Olanda (Raport Anual EBN, 2019/2020) și a oportunităților generate de tranziția energetică.

Rata efectivă de impozitare a producției de gaze naturale (offshore) în Europa

Rata efectivă de impozitare specifică producției offshore din România a fost calculată prin raportarea regimului fiscal specific la veniturile generate de vânzarea gazelor naturale din offshore

Regimul fiscal specific activității producției de gaze naturale offshore din România

**Stabilită prin
Legea Petrolului
nr. 238/2014**

- Redevențele petroliere se calculează pe baza prețurilor de referință stabilite de autoritățile competente;
- Ratele de redevențe aplicabile în prezent sunt cuprinse între 3,5% și 13% în funcție de cantitatea de producție brută pe trimestru. Pentru cea mai mare parte din producția offshore de gaze naturale este aplicabilă cota de 13% (conform membrilor FPPG).

**Stabilit prin
Legea Offshore
nr. 256/2018**

- prevede mai multe praguri de impozitare pe baza prețului de vânzare al gazelor naturale extrase din zonele offshore;
- Venitul suplimentar se determină ca diferență între: (1) prețul mediu ponderat al gazului natural vândut din propria producție internă offshore, dar nu mai puțin decât prețul de referință al gazelor naturale stabilit de ANRM și (2) prețul de achiziție al gazului natural din producția internă pentru clienții casnici și non-casnici în 2012 (45,71 RON/MWh, actualizat cu inflația) înmulțit cu volumele de gaze vândute din producția offshore.

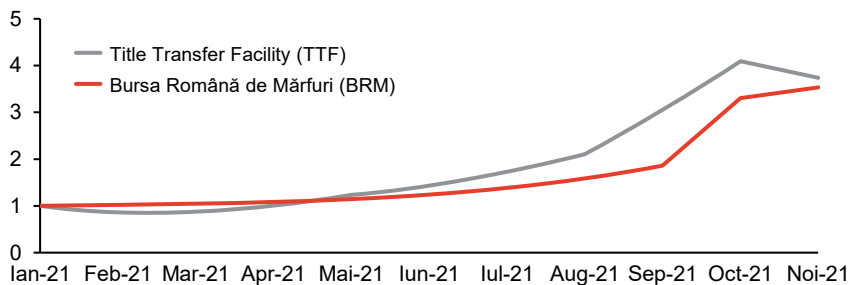
Mențiuni

- Atât în România, cât și în alte state din Europa, cele mai întâlnite taxe aplicate activității producției de gaze naturale, respectiv producției offshore sunt redevențele și impozitele specifice.
- Totuși, în rândul statelor europene relevante pentru producția de gaze naturale (offshore), România are cea mai mare povară fiscală. În anul 2020, media europeană a cotei efective de taxare (offshore) era de aproximativ 5,3%, în timp în România aceasta era de peste 4 ori mai mare (PwC, 2021) și respectiv de circa 10 ori mai mare în anul 2021.
- Rata efectivă de taxare ridicată din România derivă, cu precădere, din valoarea impozitului pe veniturile suplimentare a cărei formulă de calcul ia în considerare un prag de impozitare a gazului natural necorelat cu contextul actual, respectiv 45,71 RON/MWh - valoare specifică anului 2012. În plus, impozitarea excesivă rezultă și din folosirea la calculul bazei de impunere a prețului de referință CEGH Day Ahead, mult peste realitatea pieței românești.

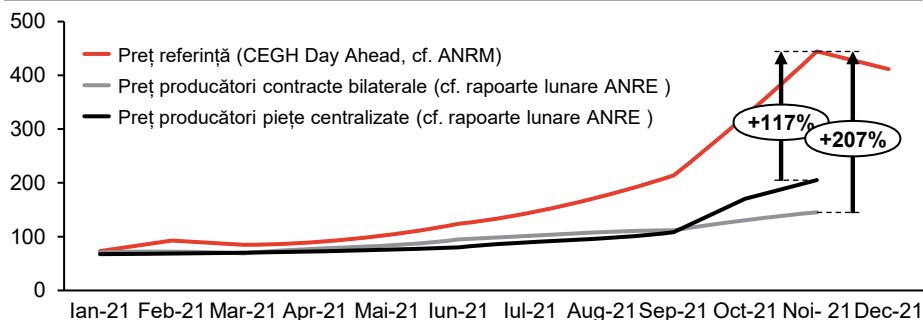

Creșterea accelerată a prețului gazelor naturale, din ultima jumătate a anului 2021, corelată cu specificitatea impozitării producției de gaze naturale din România a condus la o povară fiscală alarmantă

Evoluția prețului gazelor naturale în Europa (TTF) și România (BRM), indici, Ian = 1

Evoluția prețului gazelor naturale din România (RON/MWh)

TTF – Title Transfer Facility este hub-ul virtual de tranzacționare a gazelor naturale din Olanda. Prețul gazelor naturale tranzacționate pe TTF reprezintă un reper la nivelul Europei

Surse: Oxford Institute for Energy Studies (2021) – Why is gas prices so high?, FPPG – preț de referință (CEGH), Rapoartele lunare ANRE, Nasdaq – TTF price, BRM, analiza PwC

Creșterea prețului gazelor naturale

Global

- Reducerea restricțiilor asociate pandemiei și implicit revenirea economiilor au determinat creșterea semnificativă a cererii de gaze naturale, în timp ce oferta a fost mai redusă decât așteptările.
- Cererea de gaze naturale din Asia a crescut pe fondul temperaturilor scăzute din trimestrul I 2021, redresării economice din China și măsurilor privind tranziția de la cărbune către gaz natural.

Europa

- În anul 2021, producția de gaze naturale din Europa (UE și UK) s-a redus comparativ cu 2019, în principal ca urmare a diminuării producției Olandei, respectiv a celei din zăcămintul Groningen. Importurile de gaze naturale, la rândul lor, s-au redus pe fondul atragerii de gaz natural lichefiat (GNL) pe piața din Asia și diminuării importurilor din Rusia.

România

- Prețul gazelor naturale din România a urmat tendința internațională de creștere, cu atât mai mult cu cât producția internă continuă trendul descrescător din ultimii ani.

Tendința de reducere a producției de gaze naturale din România va continua în lipsa dezvoltării rezervelor din Marea Neagră cu impact asupra creșterii dependenței de importuri și implicit a securității energetice

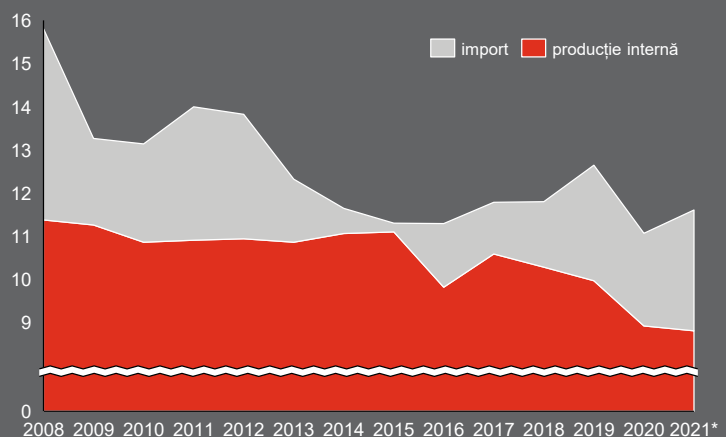
Amânarea investițiilor în resursele de gaze naturale din Marea Neagră va conduce la o serie de provocări pentru România:

 <p>Securitate energetică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea dependenței de importurile de gaze naturale (până la 53% în anul 2030) cu implicații asupra securității energetice și deficitului de cont curent. 	 <p>Avantaj competitiv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pierderea avantajului competitiv asociat deținerii resurselor de gaze naturale offshore și implicit a beneficiilor determinate de exploatarea acestora: aport la PIB prin locuri de muncă create și antrenarea altor investiții.
 <p>Venituri bugetare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pierderea încasărilor bugetare din taxele și impozitele asociate acestor investiții, estimate la aproximativ 5 mld. RON în medie anual (Deloitte, 2018). 	 <p>Tranziție energetică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pierderea oportunității de a utiliza această resursă în procesul tranziției energetice. În contextul în care gazele naturale vor fi considerate combustibil de tranziție (CE, Ian 2022, EU Taxonomy).

Evoluția producției și importurilor de gaze naturale din România (mld. mc)

*Estimări PwC pe baza Rapoartelor Lunare ANRE pentru perioada ian-noiembrie 2021

Surse: Eurostat, Rapoartele lunare ale ANRE, analiza PwC

Ipoteze de calcul și referințe

- Rata efectivă de impozitare a fost calculată prin raportarea valorii redevențelor și a impozitului pe veniturile suplimentare la veniturile obținute din producția și vânzarea gazelor naturale.
- Pentru rata efectivă de impozitare specifică producției de gaze naturale offshore a anului 2021 (51% din venituri) a fost luată în considerare valoarea prezentată de OMV Petrom în cadrul Raportului Capital Markets Story, Februarie 2022.
- Pentru estimarea ratei efective de impozitare onshore și offshore din anul 2021, respectiv 44%, au fost luate în considerare informațiile publicate de cei doi producători cu cele mai mari cote de piață, respectiv (1) Romgaz (Referat privind bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2022) și (2) declarația publică a Directorului General OMV Petrom ([link](#)). Acestea au fost ponderate cu valoarea producției specifice fiecăreia dintre cele două companii.
- Datele privind media cotei efective de impozitare a producției de gaze naturale (offshore) din Europa a fost preluată din Studiul PwC privind analiza comparativă a regimurilor fiscale publicat în anul 2021.

Surse de date și referințe:

- Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE): Rapoarte lunare privind piața gazelor naturale;
- Comisia Europeană, 2022: EU Taxonomy – Commission begins expert consultation on Complementary Delegated Act covering certain nuclear and gas activities;
- Eurostat;
- International Energy Agency (IEA), 2021: Statement on recent developments in natural gas and electricity markets;
- PwC, 2014: Sisteme de impozitare aplicabile în industria producătoare de petrol și gaze;
- PwC, 2021: Studiu comparativ privind impozitarea specifică a producției de gaze naturale offshore din Europa;
- Oxford Institute for Energy Studies, 2021 – Why is gas prices so high?
- Deloitte, 2018: Contribuția proiectelor de explorare și producție a hidrocarburilor din Marea Neagră la dezvoltarea economiei românești;
- NASDAQ – baza de date;
- Raport Annual EBN 2019/2020.

Notificare esențială

PricewaterhouseCoopers Tax Services S.R.L. a fost contractată de către Federația Patronală Petrol și Gaze (denumită în continuare FPPG), pentru a pregăti o analiză a impozitării specifice producției de gaze naturale offshore din România (denumită în continuare Analiza) în conformitate cu termenii Contractului de servicii încheiat între FPPG și PwC. Prin urmare, Analiza nu poate fi folosită pentru alt scop decât cel stabilit prin Contract.

Analiza a fost elaborată și furnizată de către PwC pe baza faptului că aceasta este destinată exclusiv și numai pentru beneficiul și informarea FPPG în scopul descris în Contractul dintre PwC și FPPG. Astfel, PwC nu acceptă și nu își asumă responsabilitatea față de nicio altă parte, alta decât FPPG în legătură cu această Analiză, pentru nicio analiză, rezultat, concluzie, recomandare sau opinie pe care PwC le-a prezentat.

Nicio persoană fizică sau juridică nu trebuie să acționeze pe baza informațiilor prezentate în această Analiză, fără asistență profesională competentă și în urma unei analize atente a situației specifice. Cititorul acestei Analize trebuie să parcurgă acest document precum o analiză orientativă și să nu îl interpreteze ca bază unică ori independentă pentru decizii de investiții sau în decizii de management.

Informațiile furnizate în această Analiză sunt de natură generală și nu sunt menite să prezinte condițiile specifice unei anumite persoane fizice sau juridice. Deși PwC a depus toate eforturile pentru a furniza informații corecte și în timp util, nu există garanția că aceste informații sunt corecte la data la care sunt disponibile sau că vor continua să fie corecte în viitor. Informațiile din această Analiză sunt selective și pot suferi actualizări, revizuirii și modificări. Analiza nu conține toate informațiile pe care alte părți interesate le-ar putea considera adecvate scopului documentului curent.

Analiza a fost realizată atât pe baza informațiilor oficiale relevante puse la dispoziția publicului de către instituții publice naționale și internaționale, asociații, organizații și autorități guvernamentale relevante, cât și pe baza documentelor sau comunicărilor publice oficiale ale companiilor sau instituțiilor care activează în sectorul gazelor naturale din România și pe baza cadrului legislativ și de reglementare aplicabil.

În elaborarea Analizei, a fost considerat faptul că toate informațiile obținute din surse publice sunt corecte, fără ca acestea să fie supuse unui audit sau unei validări independente de către PwC. PwC nu oferă nicio garanție, în mod expres sau implicit, cu privire la exactitatea, acuratețea, caracterul complet și rezonabilitatea informațiilor conținute în acest document. PwC nu își asumă și nu are nicio răspundere pentru, în baza sau cu privire la orice informație conținută în acest document sau eroare sau omisiune din acest document sau legată de utilizarea acestui document de către orice terță parte interesată în parcurgerea Analizei.

Persoana care citește această Analiză, care nu a fost autorizată în scris de către PwC să aibă acces la această Analiză, înțelege și este de acord că PricewaterhouseCoopers Tax Services S.R.L., partenerii, directorii, angajații și agenții săi nu au și nu acceptă nicio datorie sau răspundere față de aceasta, fie contractual fie rezultând în orice alt mod (inclusiv și fără limitare, atunci când ar fi asociată neglijenței ori încălcării unor responsabilități statutare), și niciunul dintre aceștia nu poate fi ținut răspunzător pentru nicio pierdere, daună sau cheltuială de orice natură, cauzată de utilizarea acestei Analize de către cititor, sau care este în alt mod consecința faptului că cititorul a primit acces la această Analiză.

